

Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa
6.Kbf.81/2011/5. szám

A Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa, mint másodfokú bíróság Budapesten, a 2012. év április hó 25. napján megtartott nyilvános ülésen meghozta a következő

í t é l e t e t :

A parancs iránti engedetlenség vétsége miatt **vádlott** ellen indított büntető ügyben a Hajdú-Bihar Megyei Bíróság Katonai Tanácsa 2011. június 21. napján kihirdetett KB.I.71/2010/6. számú ítéletét **megváltoztatja**.

A vádlott cselekményét szolgálatban kötelességszegés vétségének (Btk. 348. § (1) bekezdés) **minősíti**.

A vádlott büntetését 100 (egyszáz) napi tétel, napi tételenként 2.500 (kettőezer-öttszáz) forint pénzbüntetésre **enyhíti**.

A vádlottal szemben kiszabott 250.000 (kettőszázötvenezer) forint pénzbüntetés megfizetésére 10 (tíz) havi részletfizetést engedélyez. Ha a vádlott az egyhavi részlet megfizetését elmulasztja, akkor a pénzbüntetést, vagy annak meg nem fizetett részét szabadságvesztésre kell átváltoztatni. Ebben az esetben egynapi tétel összegének helyébe egynapi szabadságvesztés lép.

I n d o k o l á s :

A Hajdú-Bihar Megyei Bíróság Katonai Tanácsa a 2011. június 21. napján kihirdetett KB.I.71/2010/6. számú ítéletével vádlottat bűnösnek mondta ki parancs iránti engedetlenség vétségében, ezért 200 napi tétel, napi tételenként 2.500,- forint, összesen 500.000,- forint pénzbüntetésre ítélte, és rendelkezett a pénzbüntetés meg nem fizetése esetére, annak szabadságvesztésre történő átváltoztatására.

A katonai ügyész a kihirdetett ítéletet tudomásul vette. A vádlott és védője 3 napi gondolkodási időt tartottak fenn, majd a törvényes határidőn belül a védő jelentett be fellebbezést elsődlegesen bűncselekmény hiányában történő felmentés, másodsorban enyhítés érdekében.

A Katonai Fellebbviteli Ügyészség a Kf.IV.101/2011. számú átiratában indítványozta, hogy a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét a Be. 352. § (1) bekezdés a/ pontja alapján egészítse ki azzal, hogy: „A vádlott 2010. június 9-én 08 órától 16 óráig szolgálati feladatként fegyveres kísérő őri szolgálatot látott el a fogvatartott bv. intézeten kívüli kísérése során”. Indítványozta, hogy a kiegészített tényállás alapján a vádlott cselekményét minősítse a Btk. 348. § (1) bekezdés IV.

fordulatába ütköző szolgálatban kötelességszegés vétségének, és a kiszabott pénzbüntetés megfizetésére engedélyezzen részletfizetést. Egyebekben az első fokú ítélet helybenhagyására tett indítványt.

A védő a Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsánál előterjesztette fellebbezésének részletes írásbeli indokolását, amelyben az elsődlegesen felmentésre, másodsorban az enyhítésre irányuló fellebbezést fenntartotta. Egyetértett a másodfokú ügyészség azon álláspontjával, hogy a vádlotti magatartás semmiképpen sem valósíthatta meg a parancs iránti engedetlenség vétségét, azonban álláspontja szerint szolgálati bűncselekmény sem került elkövetésre. A vádlott ugyan a szolgálat ellátására vonatkozó rendelkezést más módon megszegte, azonban ez a magatartása nem tekinthető a rendelkezés súlyos fokú megszegésének. Az eljárás során nem nyert kétséget kizáróan megállapítást, hogy a vádlott kapott olyan utasítást, hogy a kísérése folyamán a fogvatartotton végig rajta kell lenni a bilincsnek. A védői álláspont szerint a rendelkezés súlyos fokú megszegése azért sem valósult meg, mert a bilincs levételére zárt, őrzött helyen, rendőrségi objektumban került sor, több szolgálatban lévő rendőr jelenlétében, így a szökés közvetlen veszélye nem állt fenn. Ezen túlmenően a bilincs levételét nem is a vádlott kezdeményezte, hanem egy kollégája, aki felajánlotta és vállalta, hogy a fogvatartottat a wc-re kíséri. Nem nyert bizonyítást, hogy a vádlott felé elhangzott olyan utasítás, amelynek nem teljesítését felrótták neki. Ennek kapcsán a védő beadványában foglalkozott az elsőfokú bíróság által már értékelt bizonyítékokkal, és mérlegelő tevékenységét kifogásolta. Hivatkozott továbbá arra is, hogy a vádlott előjárója mintegy retorzióként kezdeményezett eljárást védencével szemben, mert a fogvatartott kihallgatása során olyan vallomást rögzített, amely terhelő volt más rendőrökre nézve. Hiányolta, hogy a vádlott előjárója - a Rendőrség Fogdászolgálati Szabályzata 75. pontjában írtakkal ellentétben - nem adott át írásban átkísérési utasítást, és nem nyert bizonyítást, hogy szóban ilyen elhangzott. A védő a másodlagos indítványában foglaltakkal kapcsolatban kifejtette, hogy a vádlottal szemben kiszabott pénzbüntetés többszörösen meghaladja a vádlott havi jövedelmét, így az aránytalanul súlyos és nem áll összhangban a büntetéskiszabás elveivel. Ezért annak enyhítésére, vagy a maximális 24 havi részletfizetés engedélyezésére tett indítványt.

A vádlott a nyilvános ülésen a saját védelmében, valamint az utolsó szó jogán tett nyilatkozatában csatlakozott a védője által bejelentett fellebbezésben foglaltakhoz, és elsődlegesen a felmentésére, míg másodsorban a kiszabott büntetés enyhítésére tett indítványt. Elsődleges indítványával kapcsolatban szintén az elsőfokú bíróság által értékelt bizonyítékokat elemezte, és arra hivatkozott, hogy előjárója retorzióként indított eljárást vele szemben.

A védő által bejelentett fellebbezés folytán a Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa az első fokú ítéletet és az azt megelőző bírósági eljárást a Be. 348. § (1) bekezdésében foglaltak alapján teljes terjedelmében felülbírált.

A védőnek a felmentésre irányuló fellebbezése, valamint a vádlottnak az arra irányuló indítványa nem alapos.

A másodfokú bíróság a felülbírálat során megállapította, hogy a katonai tanács tárgyalása során az eljárási szabályokat betartotta. A tényállást mérlegelési jogkörében állapította meg. Ennek során a szükséges bizonyítási eljárást lefolytatta, a bizonyítékokat megfelelően értékelt, és indokolási kötelezettségének is eleget tett. Megállapítható, hogy a vádlott tagadta a terhére rótt bűncselekmény elkövetését. Védekezőként arra hivatkozott, hogy nem kapott olyan utasítást, mely szerint a bilincsnek folyamatosan a fogvatartotton kell lennie. Nem tévedett az elsőfokú bíróság, amikor a tényállást a vádlott védekezésével szemben a bűnügyi osztályvezető vallomása alapján állapította meg. A katonai tanács ítélete 3. oldal első bekezdésétől a 6. oldal 2. bekezdéséig részletesen foglalkozott az általa megvizsgált bizonyítékokkal, és meggyőző, logikus magyarázatát adta annak, hogy a vádlotti védekezéssel szemben miért a bűnügyi osztályvezető tanú vallomását fogadta el a tényállás alapjául. Részletesen beszámolt arról, hogy mely további vallomások támasztották alá a tanú vallomását.

A másodfokú bíróság - a Katonai Fellebbviteli Ügyészség indítványával egyetértve - a rendelkezésre álló iratok tartalmára figyelemmel a tényállást a Be. 352. § (1) bekezdés a/ pontja alapján annyiban egészíti ki, hogy: „A vádlott 2010. június 9-én 08 órától 16 óráig szolgálati feladatként fegyveres kísérő őri szolgálatot látott el a fogvatartott bv. intézeten kívüli kísérése során”.

Az elsőfokú bíróság által megállapított és a másodfokú bíróság által ekként kiegészített tényállás már mindenben mentes a Be. 351. § (2) bekezdésében írt hiányosságoktól, ezért azt a Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa felülbírálata alapjául elfogadta.

A másodfokú bíróság a vádlott bizonyítás kiegészítésére irányuló indítványát elutasította, mert a rendelkezésre álló szolgálati jegy, valamint a tanúvallomások alapján megállapítást nyert, hogy a vádlottat milyen szolgálati feladattal bízták meg.

Az irányadó tényállás alapján a katonai tanács okszerűen vont le következtetést a vádlott bűnösségére, de tévedett a cselekmény jogi minősítését illetően. A másodfokú bíróság egyetértett a másodfokú ügyészség álláspontjával abban, hogy a vádlott a történeti tényállásban rögzített magatartásával nem a Btk. 354. § (1) bekezdésébe ütköző parancs iránti engedetlenség vétségét, hanem a Btk. 348. § (1) bekezdés IV. fordulataiba ütköző szolgálatban kötelességszegés vétségét valósította meg.

A Btk. 348. § (1) bekezdésében írt bűncselekményt az követi el, aki őr-, ügyeleti-, vagy egyéb készenléti szolgálatban elalszik, szeszes italt fogyaszt, rendeltetési helyét elhagyja, vagy a szolgálat ellátására vonatkozó rendelkezést más módon súlyosan megszegi.

Nem kétséges, hogy a vádlottat előjárója egy szolgálati feladat elvégzésével bízta meg, arra utasította. A nyomozati iratok 3/a. naplószaám alatt található szolgálati jegy is ezt igazolja, mégpedig azt, hogy a vádlottnak 2010. június 9-én 8 órától 16 óráig kísérő őri feladatokat kellett ellátnia. A feladat elvégzése során tehát az akkor hatályos, a Rendőrség Szolgálati Szabályzatáról szóló 62/2007. (XII.23) IRM rendelet 90. § (4)-(11) bekezdéseiben, valamint a Rendőrség Fogdaszolgálati Szabályzata 74-88. pontjaiban írt rendelkezéseket kellett betartania, ezen szabályok vonatkoztak rá. A szolgálati jegy, de szóban a bűnügyi osztályvezető külön is rendelkezett a kísérés módjáról, a bilincs és a vezető szíj mikénti használatáról, illetve a vonatkozó hivatkozott szabályzatok is tartalmazzák ezeket a rendelkezéseket. A fogdaszolgálati szabályzat 78. pontja részletekbe menően szabályozza, hogy a fogvatartott részére milyen intézkedések mellett kell biztosítani szükségletei elvégzését. Nem kétséges, hogy ezek a rendelkezések a vádlott részéről megszegésre kerültek. Nem fogadható el azon védői érvelés, hogy ez nem minősül a vonatkozó rendelkezések súlyos fokú megszegésének, hiszen az adott szolgálatra vonatkozó lényeges szabályokról van szó, amelyek az adott szolgálat alaprendeltetését érintették. Ezért a Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatta, és a vádlott cselekményét a Btk. 348. § (1) bekezdésébe ütköző szolgálatban kötelességszegés vétségének minősítette.

A védőnek az enyhítésre irányuló fellebbezése és a vádlottnak az erre irányuló indítványa alapos.

Az elsőfokú bíróság helytállóan ismerte fel, hogy a törvénnyel első alkalommal összeütközésbe került vádlott esetében nem szükséges szabadságvesztés kiszabása, hanem elegendő a Btk. 38. § (3) bekezdésében írt enyhítő rendelkezés alkalmazásával pénzbüntetés kiszabása is. Nem tévedett az elsőfokú bíróság, amikor a pénzbüntetés kiszabásánál a napi tétel összegét a minimumban határozta meg, azonban eltúlzottan állapította meg a napi tételek számát 200-ban. Az elsőfokú bíróság által kiszabott összesen 500.000,- forint pénzbüntetés többszörösen meghaladja a vádlott havi jövedelmét, és már a pénzbüntetés célján túlmenő hátrányt jelentene számára. Ezért a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság által kiszabott pénzbüntetést 100 napi tétel, napi tételenként 2.500,- forint pénzbüntetésre enyhítette. A Btk. 51. § (4) bekezdésében foglaltak alapján a pénzbüntetés megfizetésére 10 havi részletfizetést engedélyezett, egyben rendelkezett a pénzbüntetés meg nem fizetése esetére, annak szabadságvesztésre történő átváltoztatására a Btk. 52. § (1) bekezdésében foglaltaknak megfelelően.

A Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsának ítélete a Be. 372. § (1) és (2) bekezdésén alapszik.

Budapest, 2012. április 25. napján

Dr. Ruzsás Róbert hb. dandártábornok s.k.
a tanács elnöke

Dr. Mészáros László hb. ezredes s.k.
előadó bíró

Dr. Török Zsolt hb. ezredes s.k.
szavazó bíró

A Hajdú-Bihar Megyei Bíróság Katonai Tanácsának ítélete a rendelkező részben írt változtatással jogerős és végrehajtható.

, 2012. április 25. napján

Dr. Ruzsás Róbert hb. dandártábornok s.k.
a tanács elnöke

A kiadmány hiteléül:
Horváth Judit
tisztviselő